

PURA: VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB
 Line Lid Brække, Nordre Follo kommune - LLB
 Reidun Isachsen, Nesodden kommune – RI
 Marit Skjel for Trygve Kvarme, Ås kommune – MS
 Truls Bølgen for Anne-Bergitte Thinn, Frogn kommune - TB
 Terje Laskemoen, Oslo kommune - TL
 Arne Ivar Sletnes, Follo landbrukskontor – AIS
 Erik Wetlesen, Akershus bondelag – EW
 Terje Wivestad, Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, klima- og miljøvernadv. – TW
 Tiril Vestrheim, Akershus fylkeskommune - TV

Forfall: Carl Emil Agbo Kristiansen, Statens vegvesen - CEAK

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Lille sal, Ås kulturhus, Moerveien 1, Ås

Møtetid: 17.12.2025 kl. 09.00 – 12.45 inkl. avsluttende lunch før jul

Neste møte: 24.03.2026 kl. 09.00 – ca. 12.30

Referent: Anita Borge

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 28.10.2025	LLB hadde sendt inn en kommentar til første utkast av referatet. Referatet ble godkjent med denne kommentaren. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Vannområdets organisasjon	<p>Endringer:</p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi:</u></p> <p>- Nesodden kommune: Helene Meltzer har sluttet og gått ut av gruppen. Erstatte er ikke avklart enda, men RI sørger for at det stiller en representant fra Nesodden på neste møte i temagruppen.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	<p>AB</p> <p>RI</p>
3	Økonomi	<p>• Forslag til budsjett for PURA 2025:</p> <p>AB redegjorde for forslag til budsjett og midlene som var satt av i driftsfond. Rammen for budsjett 2026 er på ca. 3,9 mill. kr. og er fordelt på de aktuelle postene. Det var ingen kommentarer.</p> <p><u>Vedtak:</u> Forslag til budsjett for PURA 2026 godkjennes og legges frem for styringsgruppen.</p> <p>• Forslag til avviksrapport for PURA 2025:</p> <p>AB redegjorde for avviksrapporten. Spørsmål/kommentarer ble besvart.</p> <p><u>Vedtak:</u> Forslag til avviksrapport for PURA 2025 godkjennes og legges frem for styringsgruppen.</p> <p>• Strategiske satsingsmidler 2025 fra Akershus fylkeskommune:</p> <p>Kr. 735.000 tildelt PURA. Føringer i tildelingsbrev av 12.11.2025: "Midlene skal brukes til tiltak som har dokumentert positiv effekt på vannmiljøet i Oslofjorden enten ved å forbedre tilstanden eller redusere negative påvirkninger".</p> <p>Diskusjon i gruppen om følgende forslag til prosjekter der midlene kan benyttes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvistvase/risvase-prosjekt i Østensjøvann – en videreføring? - sjørret-bekker på Nesodden - et samarbeid med Bjørn Tore Kjølholt i Bekkesus? - Oppegård Jeger- og Fiskerforening (OJFF) – økonomisk bidrag til habitattiltak i Gjersjøelva for å bedre gyteforholdene for laks og sjørret? - Marinreparatørene på Nesodden – samarbeide om allerede igangsatte prosjekter eller igangsetting av nye? <ul style="list-style-type: none"> ~ tare dyrking? ~ blåskjell dyrking? - Follosatsingen (strategisk satsing)? – gjennom tett samarbeid og kunnskapsdeling mellom kunnskaps- og innovasjonsmiljøet på Ås, bønder i Follo, rådgivingstjenesten, forvaltningen og andre relevante aktører, legge grunnlag for tiltak i jordbruket som reduserer tilførsel av nitrogen til Oslofjorden og som samtidig opprettholder eller øker matproduksjonen, med vekt på riktig gjødsling og god utnyttelse av næringsstoffene <p>TV sjekker internt om Fylkeskommunen har mer detaljerte føringer for hvordan midlene skal benyttes.</p>	<p>AB</p> <p>AIS</p> <p>TV</p>

		<u>Vedtak:</u> Samtlige av de nevnte prosjektene ble vurdert å kunne være aktuelle. Temagruppe Biologi/limnologi bes på deres neste møte ta den endelige beslutningen om bruk av de strategiske satsingsmidlene fra Akershus fylkeskommune.	
4	Tiltaksanalyse for PURA – status	<p>AB redegjorde for status. Et forslag til tiltaksanalyse ble sendt ut som en del av invitasjonen til PURAs workshop 19.11.2025. Innspill og kommentarer på workshopen er tatt inn i endelig utgave, som sendes ut før nyttår.</p> <p>Styringsgruppen besluttet i møte 06.11.2025 at tiltaksanalysen skal behandles politisk i PURAs eierkommuner over nyttår. Dette blir en orienteringssak fortrinnsvis for kommunestyrene. AB stiller seg til disposisjon med en eventuell presentasjon for politikerne under deres behandling av saken. Det ble kommentert at en presentasjon ved AB vil bidra til økt og riktig informasjon til kommunepolitikerne innen feltet vann.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB
5	Oppdatering Vann-Nett – status	<p>TiltaksAnalyseRedaksjonen (TAR) har vært sentral under registreringene i Vann-Nett:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppstartsmøte med TAR 03.11.2025 - oppdrag til kommunene: Fulle inn et regneark med informasjon som skulle benyttes for registreringer av påvirkninger, tiltak og kostnader for tiltak. En veiledning for hvordan de skulle gjøre dette fulgte regnearket. - etter innleverte regneark: 1:1-møter på Teams med hver enkelt kommune, både folkene fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse - eget fysisk møte med Landbrukskontoret, der det ble besluttet hvordan eksisterende tiltak for landbruk skulle videreføres, om de skulle videreføres, og hvilke supplerende tiltak som skulle inn - Leif Simonsen, Norconsult, registrerer alle tiltakene i Vann-Nett og er nå ferdig med denne jobben, i god tid før fristen 31.12.2025. <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB TAR
6	Høringsuttalelser/ innspill fra PURA	<p>Ny Oslofjordplan 2026 – innspill til rulleringen fra PURA</p> <p>Forslag til innspill til rullering av Oslofjordplanen ble sendt hele vannområdet organisasjon 25.11.2025. Kommentarer ble tatt inn i endelig innspill, som ble sendt Klima- og miljødepartementet, KLD, 04.12.2025. Det ble kommentert at kommunene ikke hadde fått tilstrekkelig tid fra beskjed om mulighet for å gi innspill ble gitt fra KLD til fristen utløp.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB

7	Nytt fra vannregionmyndigheten	<p>TV orienterte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planprogram og hovedutfordringer for Glomma vannregion er nå politisk behandlet i Akershus fylkeskommune - Fylkeskommunene har temagruppe med møter med NVE, Miljødirektoratet, Statsforvalteren og sektorene om de regionale vannforvaltningsplanene og tiltaksregistrering i Vann-Nett. <p><i>Tas til orientering.</i></p>	TV
8	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u> AIS redegjorde. Siste møte: 15.10.2025 Neste møte: 18.03.2026</p> <p>Det var ikke avholdt noe møte i temagruppen siden siste møte i prosjektgruppen 28.10.2025.</p> <p>Redegjorde for to saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - det jobbes med skisse til strategisk satsing – ref. sak 3. - kurs i jordhelse/grupperåd: I samarbeid med Morsa og Norsk landbruksrådgiving har Landbrukskontoret i år gjennomført et kurs i jordhelse for interesserte bønder i Follo-kommunene, det vil si bønder i både Morsa og PURA. Gjennom Morsa er finansiering sikret for å kunne gjennomføre et tilsvarende kurs i 2026. ABO vil representere vannområdet på oppstartsmøtet. <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> AB redegjorde for Knut Bjørnskau. Siste møte: 26.08.2025 Neste møte: Januar/februar 2026</p> <p>Det var ikke avholdt noe møte i temagruppen siden siste møte i prosjektgruppen 28.10.2025. Temagruppeleder har imidlertid vært aktiv på flere områder; tiltaksanalysen, saken om kuer rundt Østensjøvann, innspill til Oslofjordplanen, planlegging og gjennomføring av workshop i PURA 19.11., restaureringsseminar på NMBU og deltakelse på Fagrådets høstmøte.</p> <p>Viktige aktiviteter i Fagrådet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • status for prosjekt ny modell for Oslofjorden ved NIVA – samarbeid med Miljødirektoratet og Fylkeskommunen: Modellen er ferdigstilt og presentert for Oslofjordrådet. Miljødirektoratet vil eie prosessen med lansering. Uvisst når lansering vil skje. Modellen vil gi et avlastningsbehov for hele fjorden, fordelt på sektorer. 	<p>AIS</p> <p style="text-align: right;">Knut Bjørnskau</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • anskaffelse for overvåking av fjorden fra 2027: Vannområdene i indre Oslofjord sitter i ad hoc-gruppe for anskaffelsen i Fagrådet. Det er avholdt et møte mellom Fagrådet, Statsforvalteren og Miljødirektoratet, der de har sett på mulige samarbeid i overvåkingen av fjorden og eventuelle synergieffekter. Fagrådet skal undersøke hvilke finansieringsmuligheter som finnes for videre overvåking. Neste møte i ad hoc-gruppen vil bli i januar. • rapport fra NIVA: "Mulighetsvurdering – overføring av Gjersjøvann til Bunnefjorden". Rapporten tar opp muligheten for å øke den gode effekten som senkningen av utslippet til Nordre Follo renseanlegg har hatt på oksygenforholdene i Bunnefjorden. Dette kan gjøres ved å øke vannmengden i renseanleggets utslipp ved å ta ut vann fra Gjersjøen og eventuelt Fåleslora. <p>Rapporten sendes prosjektgruppen.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> LLB redegjorde.</p> <p>Siste møte: 21.10.2025 Neste møte: 19.01.2026</p> <p>Det var ikke avholdt møter i temagruppen siden siste møte i prosjektgruppen 28.10.2025.</p>	LLB
9	Status for prosjekter i temagruppene	<ul style="list-style-type: none"> • Fiske i 2025 - status: AB orienterte om status etter siste redegjørelse i prosjektgruppemøte 28.10.: - en samlerapport for reguleringsfisket i 2021-2025 var lovet i november. Thronnd Haugen har meldt at denne ikke vil bli levert før over nyttår. - foreløpige resultater fra miljø-DNA-analysene fra vannet rundt kvistvasene: Det har vært ca. 50 % øking i tilstedeværelse av abbor rundt vasene. Dette er meget positivt. Resultatene vi inngå i samlerapporten. <p>Statsforvalteren understreket i den utvidede tillatelsen de ga for reguleringsfisket i 2025 at det ikke ville bli gitt flere slike utvidelser. Nå meddeler de at de vil kunne diskutere om et reguleringsfiske utenom den sårbare perioden med hekking kan gjennomføres.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ønske om innføring av helårs fiskeforbud – status etter møte med grunneierne 11.11.2025: AB redegjorde fra møtet. Konklusjoner: <ul style="list-style-type: none"> - grunneierne er enige om at det innføres et helårs fiskeforbud i Østensjøvann - dette er i tråd med eiendomsretten til grunneierne 	AB

		<ul style="list-style-type: none"> - som informasjon om fiskeforbudet vil de eksisterende skiltene fungere i det videre - etter ett år tas det en evaluering på om fiskeforbudet bør håndheves på en annen måte, f.eks. ved at tekst/utforming på skilt justeres eller at andre tiltak settes inn - det blir viktig å høste erfaringer fra vinterens isfiske og se om dette også reduseres med skiltene på plass - Thrond Haugen informerer Birdlife om konklusjonene fra møtet 11.11.2025 - det var ingen motforestillinger mot utplassering av flere kvistvaser. <p><i>Tas til orientering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalterens ønske om utplassering av kuer rundt innsjøen – status: <ul style="list-style-type: none"> - på møte i prosjektgruppen 28.10.2025 ble det redegjort for tilsvaret fra Statsforvalteren med NIBIO-rapport om utplassering av kuer rundt Østensjøvann. - dokumentene ble sendt prosjektgruppen - faktum: Statsforvalteren har vedtatt at de ønsker å teste ut beite som skjøtselsform rundt innsjøen for å tilrettelegge for truede fuglearter - PURA har helt siden forslaget ble lansert i januar 2022 vært sterkt imot tiltaket, og har argumentert med at vannkvaliteten vil bli skadelidende ved utplassering av kuer rundt innsjøen. - saken ble behandlet på møte i styringsgruppen 06.11.2025. Styringsgruppen ser alvorlig på saken, og Akershus fylkeskommune ønsker å bidra aktivt i den videre oppfølgingen. - på møte med grunneierne rundt Østensjøvann 11.11.2025 ble kuer et tema helt på slutten av møtet, da to av grunneiere stilte spørsmål om status i saken. Det ble redegjort for tilsvaret fra Statsforvalteren og NIBIO-rapporten. Disse dokumentene ble sendt grunneierne etter deres ønske. <p>TW orienterte om de siste planene til Statsforvalteren. Det er snakk om en forsiktig oppstart med utplassering av ca. 10 kviger av rasen Østlandsk rødkolle. Mulighet for å sette opp gjerder for å hindre tråkking i vannet skal vurderes. Saken med å innhente tillatelse fra grunneierne er enda ikke avsluttet.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	
10	Møte i styringsgruppen 06.11.2025	<p>AB orienterte fra møtet. Referatet vil bli publisert på PURAs hjemmeside etter godkjenning.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
11	Kommunikasjon/seminarer/workshops	<p>Workshop 19.11.2025 på Thon Hotel, Ski: "Oslofjorden og PURAs lokale tiltaksanalyse – videre utfordringer. Hva prioriterer vi nå?". Erfaringer og læringspunkter: AB orienterte om workshopen; deltakelse og tilbakemeldinger. Det har kommet mange positive tilbakemeldinger, der spesielt</p>	AB alle

		<p>nyhetsverdien i foredragene ble fremhevet, sammen med et godt opplegg og stødig gjennomføring. Presentasjoner og notat fra arrangementet er publisert på PURAs hjemmeside.</p> <p>Læringspunkter: Det bør avsettes litt mer tid til bl.a. lunch og diskusjoner i pauser. Foredragene kan også gjøres kortere.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	
12	Neste møte	<p>Tirsdag 24. mars 2026 kl. 09.00 – ca. 12.30, inkludert lunch. Møtested: Store salong, Ås kulturhus.</p>	alle
13	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	<p>Som vanlig bra. Persist, stor orden, god kvalitet i sakene, nyttig med mange innfallsvinkler, mye å "ta med hjem".</p>	alle